

[Jørgen Jørgensen (Løjre).]

har jo selv erfaring for, at en landbrugsfaglig eftermiddagsskole kan holdes i gang med stor tilslutning gennem mange år — altså en dagskole, såvidt jeg forstod; i hvert fald er landbrugsfaglige skoler mange steder i landet holdt i gang som dagskoler. Man må naturligvis indrette sig praktisk og fornuftigt. Hvis man ville gennemføre denne frieftermiddag hele året rundt, uden hensyn til forholdene i erhvervslivet, kunne det godt i visse perioder volde vanskeligheder; men man må naturligvis indrette sig forstandigt — hvad lovforslaget også giver anvisning på —, så at det ikke griber forstyrrende ind i arbejdet. Det er muligt for de allerfleste ude på landet at lade deres unge få fri en eftermiddag om ugen, uden at det volder meget besvær, når man blot indretter sig praktisk og fornuftigt i sin bedrift.

Der har været megen diskussion herom, vel i første omgang foranlediget ved det standpunkt, som ungdomsskolekommissionen har taget, og som var betydeligt mere vidtgående end det, der her er tale om. Men vil vi fra landbrugets side gøre noget for at fastholde de unge ved landbruget, må vi også give de unge rimelige muligheder for en uddannelse i tilknytning til det arbejde, de har med at gøre. Skal vi gøre os håb om at beholde de unge ved landbruget, må vi give dem mulighed for, at de får interesse for det, de arbejder med, og her tror jeg, at de landbrugsfaglige skoler har en betydelig mission. Hvis landbruget stiller sig på det standpunkt, at det ikke vil yde noget bidrag til, at de unge, der arbejder i bedrifterne, kan få mulighed for en teoretisk, og nu også i udstrakt grad almen, uddannelse og undervisning, tror jeg, at de unge glider fra os i højere grad end nu. Og det er allerede galt nok i dag.

Jeg beklager derfor, at venstres ordfører tog så køligt på dette spørgsmål og var så bekymret over det, der var foreslået. Når landboforeningernes repræsentant og husmandsforeningernes repræsentant i kommissionen støtter det, må det dog vel have nogen vægt også overfor venstrepartiet her i salen.

Jeg tror heller ikke, vi er tjent med, at landboudgdommen ikke skal have de samme muligheder for en teoretisk uddannelse indenfor sit faglige område i tilknytning til det arbejde, den har med at gøre, som de unge i andre erhverv har. Der kræves

i vor tid i et moderne landbrug virkelig kvalificeret arbejdskraft. Landbruget kan ikke længere nøjes med arbejdskraft, der ikke har noget teoretisk kendskab til de mange ting, der skal arbejdes med i det praktiske liv.

Ungdomskostskolerne mener jeg også er et godt grundlag for undervisningen, naturligvis bedre end den almindelige ungdomsskole, som altid bliver mere spredt; et skoleophold sammen med jævnaldrende kammerater på en ungdomskostskole er langt at foretrække. Det er forsåvidt beklageligt, at der er så få af de skoler, der er kommet i gang, til trods for at de vilkår, de byder eleverne, også økonomisk set, er særdeles gunstige. Det er muligt, at det kan blive anderledes, og at flere skoler kan komme i gang.

Ellers har vi efterskolerne at henvise til, som nu igennem mange år har vist deres evne til at tilrettelægge en undervisning, der passer til unge i overgangsårene. Disse efterskoler har da også fået en central placering i hele skolelovskomplekset, og det er med rette. Jeg synes, det er en stor anerkendelse for de frie efterskoler her i landet, at da vi i ungdomsskolekommissionen skulle drøfte undervisningsgrundlaget for ungdomsskolerne, var der fra alle sider enighed om, at det var de frie efterskoler undervisningsgrundlag, som måtte anses for bedst egnet for en ungdomsskoleundervisning.

Jeg er ikke helt uenig med det ærede medlem hr. Damsgaard i, at ungdomskostskolerne økonomisk får en meget gunstig placering i sammenligning med efterskolerne. Navnlig får deres elever det. Opholdet er jo gratis for ungdommen på ungdomskostskolen, medens et ophold på efterskolen ikke er det; for de fleste elevers vedkommende koster det endda nogle hundrede kroner. Nu rettes der noget på forholdet ved den nye bestemmelse om elevunderstøttelse til efterskoleelever, idet disse foruden statsunderstøttelsen også kan få understøttelse fra deres kommune, hvad jeg håber at kommunerne i stor udstrækning benytter sig af; kommunerne vil i så fald få refunderet en del af deres udgifter af staten. Med kommuneunderstøttelse foruden statsstøtte skulle de ubemidlede unge have mulighed for at komme nogenlunde gratis på skole og derved i nogen grad blive ligestillet med elever på ungdomskostskolerne. Denne bestemmelse om kommuneunderstøttelse til